

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (Евратом) 2021/948 НА СЪВЕТА

от 27 май 2021 година

за създаване на Европейски инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, въз основа на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и за отмяна на Регламент (Евратом) № 237/2014

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 203 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като има предвид, че:

- (1) Съюзът следва да утвърждава и отстоява своите ценности и интереси в световен мащаб, за да се преследват целите и прилагат принципите на външната дейност на Съюза, определени в член 3, параграф 5 и членове 8 и 21 от Договора за Европейския съюз.
- (2) За да се приложи новата международна рамка, установена с Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз и Европейския консенсус за развитие, Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и Съвета ⁽²⁾ има за цел да повиши съгласуваността на външната дейност на Съюза и да осигури нейната ефективност посредством съсредоточаване на усилията му чрез един рационализиран инструмент за подобряване на изпълнението на различните политики за външна дейност.
- (3) Целта на Европейския инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност (наричан по-нататък „инструментът“), допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/947 следва да бъде насърчаването на висока степен на ядрена безопасност и радиационна защита, както и прилагането на ефикасни и ефективни гаранции за ядрените материали в трети държави, като се надгражда над дейностите в рамките на Европейската общност за атомна енергия (наричана по-нататък „Общността“). В рамките на тази цел настоящият регламент е насочен към предоставяне на подкрепа за насърчаването на прозрачност в процесите на вземане на решения в ядрената област от органите в трети държави.

⁽¹⁾ Становище от 17 януари 2019 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (вижте страницата 1 Официален вестник).

- (4) Инструментът следва да бъде установен за период от седем години, за да се съгласува неговата продължителност с тази на многогодишната финансова рамка, определена с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета ⁽³⁾.
- (5) Настоящият регламент е част от рамката, предназначена за планиране на сътрудничеството, и следва да допълва мерките за сътрудничество в ядрената област, финансирани съгласно Регламент (ЕС) 2021/947.
- (6) Държавите — членки на Съюза, са страни по Договора за неразпространение на ядреното оръжие, подписан на 1 юли 1968 г., и прилагат допълнителния протокол към съответните сключени от тях споразумения за гаранции с Международната агенция за атомна енергия (МААЕ).
- (7) За да се поддържат и насърчават постоянното подобряване на ядрената безопасност и нейното регулиране, Съветът прие директиви 2009/71/Евратом ⁽⁴⁾, 2011/70/Евратом ⁽⁵⁾ и 2013/59/Евратом ⁽⁶⁾. Тези директиви и прилаганият в Общността висок стандарт за ядрена безопасност и управление на радиоактивни отпадъци и отработено гориво са примери, които следва да се използват, за да се насърчат трети държави да приемат подобни високи стандарти.
- (8) Общността и нейните държави членки са договарящи страни по Конвенцията за ядрена безопасност, приета на 17 юни 1994 г., и Единната конвенция за безопасност при управление на отработено гориво и за безопасност при управление на радиоактивни отпадъци, приета на 5 септември 1997 г.
- (9) Общността следва да продължи тясното си сътрудничество с МААЕ в съответствие с глава 10 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (наричан по-нататък „Договорът за Евратом“) по отношение на ядрената безопасност и ядрените гаранции за постигането на целите, съдържащи се в дял II, глави 3 и 7 от Договора за Евратом. Общността си сътрудничи и с други международни организации и програми, които преследват сходни цели.
- (10) Инструментът следва да предвижда действия в подкрепа на преследваните цели и в съответствие с действията, подкрепяни преди това по Регламент (Евратом) № 237/2014 на Съвета ⁽⁷⁾. Тези цели се отнасят до насърчаването на ефективна култура на ядрена безопасност, прилагането на най-високите стандарти за ядрена безопасност и радиационна защита, постоянното подобряване на ядрената безопасност, отговорното и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци, извеждането от експлоатация и възстановяването на околната среда на бивши ядрени обекти и инсталации, както и до ефикасните и ефективни гаранции за ядрените материали в трети държави, по-специално присъединяващите се държави, държавите кандидатки, потенциалните държави кандидатки и държавите в рамките на европейската политика за съседство.
- (11) Прилагането на настоящия регламент следва да се основава на консултации, когато е уместно, с държавите членки и съответните им органи, по-специално с компетентните регулаторни органи в областта на ядрената безопасност, с Групата на европейските регулатори в областта на ядрената безопасност и чрез Комитета на Европейския инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, както и на диалог с държавите партньорки. При прилагането на настоящия регламент следва да се вземат предвид заключенията на Съвета относно помощта за трети държави в областта на ядрената безопасност и сигурност, приети на 9 декември 2008 г.
- (12) Резултатите от външната дейност на Общността следва да се наблюдават и оценяват въз основа на предварително определени прозрачни, специфични за отделните държави и измерими показатели, адаптирани към специфичните особености и целите на инструмента, и за предпочитане следва да бъдат изготвени въз основа на рамката на ЕС за резултатите в областта на международното сътрудничество и развитието. Показателите следва да бъдат ориентирани към качеството, изпълнението и резултатите, за да се изискват по-голяма отговорност и отчетност от държавите бенефициери пред Съюза и неговите държави членки по отношение на постигнатите резултати при прилагането на мерките за подобряване на безопасността.

⁽³⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 г. (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11).

⁽⁴⁾ Директива 2009/71/Евратом на Съвета от 25 юни 2009 г. за установяване на общностна рамка за ядрената безопасност на ядрените инсталации (ОВ L 172, 2.7.2009 г., стр. 18).

⁽⁵⁾ Директива 2011/70/Евратом на Съвета от 19 юли 2011 г. за създаване на рамка на Общността за отговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци (ОВ L 199, 2.8.2011 г., стр. 48).

⁽⁶⁾ Директива 2013/59/Евратом на Съвета от 5 декември 2013 г. за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение, и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом (ОВ L 13, 17.1.2014 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Регламент (Евратом) № 237/2014 на Съвета от 13 декември 2013 г. за създаване на Инструмент за сътрудничество в областта на ядрената безопасност (ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 109).

- (13) Съюзът и Общността следва да се стремят към най-ефективното използване на наличните ресурси с оглед оптимизиране на въздействието на външната им дейност. Това следва да се постигне чрез последователност и взаимно допълване между инструментите на Съюза за външно финансиране, както и чрез създаването на полезно взаимодействие с други политики и програми на Съюза. За да се увеличи максимално въздействието на комбинираните интервенции за постигане на обща цел, настоящият регламент следва да даде възможност за комбиниране на финансови средства с други програми на Съюза, при условие че приносът не покрива едни и същи разходи.
- (14) С настоящия регламент се определя финансов пакет за цялата продължителност на инструмента, който представлява основната референтна сума, по смисъла на точка 18 от Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ⁽⁸⁾, за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (15) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) се прилага за инструмента. Във Финансовия регламент са предвидени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, поръчките, непрякото управление, финансовите инструменти, бюджетните гаранции, финансовата помощ и възстановяването на разходите на външните експерти.
- (16) Правилата и процедурите, определени в Регламент (ЕС) 2021/947, следва да се прилагат по отношение на изпълнението на настоящия регламент, когато това е необходимо, а разпоредбите за изпълнение в настоящия регламент следва да са същите като разпоредбите, предвидени в посочения Регламент.
- (17) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета на основание член 106а от Договора за Евратом и член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), се прилагат за настоящия регламент. Тези правила са установени във Финансовия регламент, като с тях по-специално се определя процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение, и се предвижда контрол върху отговорността на финансовите оператори. Правилата, приети на основание член 106а от Договора за Евратом и член 322 от ДФЕС, съдържат и общ режим на обвързаност с условия за защитата на бюджета на Съюза.
- (18) Формите и методите за изпълнение на финансирането от Съюза, установени в настоящия регламент, следва да се избират въз основа на способността им за постигане на конкретните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверките, административната тежест и очакваният риск от неспазване. Това следва да включва разглеждане на използването на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент.
- (19) Годишните планове за действие и мерки следва да представляват работни програми съгласно Финансовия регламент. Годишните планове за действие се състоят от набор от мерки, групирани в един документ.
- (20) За да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в имащата отношение област на политиката и да се даде възможност изпълнението да започне от началото на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., необходимо е да се предвиди прилагането на настоящият регламент началото на финансовата 2021 година.

⁽⁸⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (21) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁰⁾, и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95 ⁽¹¹⁾, (Евратом, ЕО) № 2185/96 ⁽¹²⁾ и (ЕС) 2017/1939 ⁽¹³⁾ на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, включително измами, със събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, с налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощията да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза.

В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁴⁾. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засиленото сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 - на Европейската прокуратура и да гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права. По тази причина споразуменията с трети държави и територии и с международни организации, както и всеки договор или споразумение, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, следва да съдържат разпоредби, изрично оправомощаващи Комисията, OLAF, Европейската сметна палата и Европейската прокуратура да провеждат одити и проверки и инспекции на място съгласно съответните правомощия, и гарантиращи, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (22) Регламент (Евратом) № 237/2014 следва да бъде отменен.
- (23) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁵⁾.
- (24) Позоваванията на инструментите за външна помощ в Решение 2010/427/ЕС на Съвета ⁽¹⁶⁾ следва да се тълкуват като позовавания на настоящия регламент и на регламентите, посочени в него. Комисията следва да гарантира, че настоящият регламент се прилага в съответствие с Решение № 2010/427/ЕС.
- (25) Действията, предвидени в настоящия регламент, следва стриктно да следват условията и процедурите, определени с ограничителните мерки на Съюза,

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁽¹²⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁽¹⁴⁾ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽¹⁶⁾ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и приложно поле

С настоящия регламент се създава, въз основа на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, Европейският инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност (наричан по-нататък „инструментът“), допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г.

С настоящия регламент се определят целите на инструмента, неговият бюджет за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г., както и формите и методите за изпълнение на финансирането от Съюза.

Член 2

Цели на инструмента

1. Целта на инструмента е да допълни дейностите за сътрудничество в ядрената област, финансирани съгласно Регламент (ЕС) 2021/947, по-специално за да подкрепи насърчаването на висока степен на ядрена безопасност и радиационна защита, както и прилагането на ефикасни и ефективни гаранции за ядрените материали в трети държави, като надгражда над дейностите в рамките на Общността съгласно съответната регулаторна рамка на Евратом, в съответствие с настоящия регламент и по възможно най-открит начин. В рамките на тази цел инструментът има също така за цел подкрепата за насърчаването на прозрачност в процесите на вземане на решения в ядрената област от органите в трети държави.
2. В съответствие с параграф 1 инструментът има следните конкретни цели:
 - а) насърчаването на ефективна култура на ядрена безопасност и радиационна защита, прилагането на най-високите стандарти за ядрена безопасност и радиационна защита, както и постоянното подобряване на ядрената безопасност, включително насърчаването на прозрачността в процесите на вземане на решения във връзка с безопасността на ядрените инсталации от органите в трети държави;
 - б) отговорното и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци и извеждане от експлоатация и възстановяване на околната среда на бивши ядрени обекти и инсталации, включително насърчаването на прозрачността в процесите на вземане на решения на органите в трети държави;
 - в) създаването на ефикасни и ефективни гаранции за ядрения материал в трети държави.

Член 3

Съгласуваност, последователност и взаимно допълване

1. При изпълнението на настоящия регламент се осигуряват последователност, полезни взаимодействия и взаимно допълване с Регламент (ЕС) 2021/947, други програми от областта на външната дейност на Съюза и други съответни политики и програми на Съюза, както и последователност на политиката за развитие.
2. Когато е целесъобразно, за действията, установени съгласно настоящия регламент, може да се предоставя финансов принос по други програми на Съюза, при условие че приносът не покрива едни и същи разходи. По линия на настоящия регламент може да се предоставя финансов принос и за мерки, установени съгласно други програми на Съюза, при условие че приносът не покрива едни и същи разходи.
3. Правилата на всяка програма на Съюза, предоставяща финансиране за действия, установени съгласно настоящия регламент, се прилагат за предоставянето от нея финансиране на действието. Кумулативното финансиране не надвишава общия размер на допустимите разходи за действието, а подкрепата от различните програми на Съюза може да се изчисли на пропорционална основа в съответствие с документите, определящи условията за подкрепата.

Член 4

Бюджет на инструмента

Финансовият пакет за изпълнението на инструмента в периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г. е в размер на 300 милиона евро по текущи цени.

Член 5

Рамка на политиката

Споразуменията за асоцииране, споразуменията за партньорство и сътрудничество, многостранните споразумения и други споразумения, с които се установява правно обвързващо отношение между Съюза и неговите държави партньорки, както и заключенията на Европейския съвет и заключенията на Съвета, декларациите от срещи на върха, заключенията от срещи на високо равнище с държавите партньорки, съобщенията от Комисията или съвместните съобщения от Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, представляват цялостната рамка на политиката за прилагането на настоящия регламент.

ДЯЛ II

ПРИЛАГАНЕ НА ИНСТРУМЕНТА

Член 6

Многогодишни индикативни програми

1. Сътрудничеството по настоящия регламент се изпълнява на базата на многогодишни индикативни програми.
2. Многогодишните индикативни програми имат за цел да предоставят съгласувана рамка за сътрудничество между Общността и съответните трети държави или региони, по начин, който съответства на общото намерение и обхват, целите, принципите и политиката на Общността и се основава на политическата рамка, посочена в член 5.
3. Многогодишните индикативни програми представляват обща основа за сътрудничеството съгласно настоящия регламент и определят целите на Общността за сътрудничество, като се отчитат потребностите на съответните държави, приоритетите на Общността, международната ситуация и дейностите на съответните трети държави. В многогодишните индикативни програми се посочва и добавената стойност на сътрудничеството, както и начините за избягване на дублирането с други програми и инициативи, по-специално на международни организации, които преследват сходни цели, и на големите донори.
4. В многогодишните индикативни програми се определят приоритетните области, избрани за финансиране, конкретните цели, очакваните резултати, показателите, ориентирани към изпълнението и резултатите, и индикативното разпределение на финансовите средства, както общо, така и по цели.
5. Многогодишните индикативни програми се основават на диалог с държавите или регионите партньори, в който участват съответните заинтересовани страни, по-специално правителствени и регулаторни органи и определените от тях организации, така че да се гарантира, че съответната държава или регион се ангажира в достатъчна степен с процеса, и да се насърчи подкрепата за по-нататъшното развитие на ядрената безопасност на национално равнище.
6. Когато е целесъобразно, след консултация с Групата на европейските регулатори в областта на ядрената безопасност (ENSREG), Комисията приема многогодишните индикативни програми в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 15, параграф 2.
7. Комисията, в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 15, параграф 2, преразглежда и при необходимост актуализира многогодишните индикативни програми най-малко четири години след тяхното приемане.

Член 7

Годишни планове за действие и мерки

1. Комисията приема годишни планове за действие въз основа на многогодишните индикативни програми. Комисията може също така да приеме специални мерки и мерки за подкрепа.

В случай на непредвидени и надлежно обосновани потребности, обстоятелства или ангажименти, Комисията може да приеме специални мерки.

За всяка трета държава или регион плановете за действие и специалните мерки посочват преследваните цели, процедурите за управление, проектите, които ще бъдат финансирани, индикативен график, очакваните резултати и основните дейности, методите и когато е целесъобразно, състоянието на плановете за действие и специалните мерки за всяка трета държава или регион, бюджета и евентуалните разходи, свързани с подкрепата. Тези планове за действие и мерки съдържат списък и кратко описание на всяко действие, което ще бъде финансирано, указание за сумите, отпуснати за всяко действие, индикативен график на изпълнението и конкретни показатели за наблюдение, оценка и преглед на изпълнението и резултатите, както и евентуалните разходи, свързани с подкрепата, когато това е уместно. Когато е подходящо, те включват резултатите от евентуалните поуки, извлечени от предишно сътрудничество.

2. Плановете за действие и мерките се приемат чрез актове за изпълнение в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 15, параграф 2.

3. Процедурата по разглеждане, посочена в член 15, параграф 2, не се изисква по отношение на:

- a) специални мерки и мерки за подкрепа, за които финансирането от Съюза не надвишава 5 милиона евро;
- b) технически изменения, при условие че не засягат съществено целите на съответния план за действие или съответната мярка, като например:
 - i) промяна на метода за изпълнение;
 - ii) преразпределяне на средствата между действията, съдържащи се в даден план за действие;
 - iii) увеличения или намаления в бюджета за плановете за действие и специалните мерки с не повече от 20 % от първоначалния бюджет и без да се надхвърлят 5 милиона евро.

Щом бъдат приети в съответствие с настоящия параграф, специалните мерки и мерките за подкрепа, както и техните технически изменения се съобщават в срок от един месец след приемането им на Комитета на Европейския инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, посочен в член 15. Те се съобщават и на Европейския парламент.

4. В надлежно обосновани случаи на спешна нужда, свързани с необходимостта от бърза реакция от страна на Общността, Комисията приема или изменя в съответствие с процедурата по член 15, параграф 3 плановете за действие или мерките посредством актове за изпълнение, които се прилагат незабавно.

Член 8

Мерки за подкрепа

1. Финансирането от Съюза може да покрие разходите за подкрепата на прилагането на инструмента и за постигането на неговите цели, включително за административна подкрепа, свързана с подготовката, последващите действия, наблюдението, контрола, одита и оценката, които са необходими за прилагането, както и разходите на централата за административна подкрепа, необходими за инструмента, и за управление на операциите, финансирани съгласно настоящия регламент, включително информационните и комуникационните действия и корпоративните информационни системи.

2. Когато разходите за подкрепа не са включени в плановете за действие или специалните мерки, посочени в член 7, Комисията приема мерки за подкрепа, когато това е приложимо. Финансирането от Съюза по мерките за подкрепа може да обхваща:

- a) проучвания, срещи, информиране, повишаване на осведомеността, обучение, подготовка и обmena на извлечени поуки и на най-добри практики, дейности по публикуване и всякакви други административни разходи или разходи за техническа помощ, необходими за програмиране и управление на действията, включително за мисии за установяване на фактите или хонорувани външни експерти;

- б) разходи, свързани с информационни и комуникационни действия, включително за разработването на комуникационни стратегии, институционална комуникация и видимост на политическите приоритети на Съюза.

Член 9

Методи на сътрудничество

Финансирането съгласно инструмента се извършва от Комисията, както е предвидено във Финансовия регламент — или пряко от самата Комисия, или непряко чрез някой от субектите, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.

Член 10

Форми и методи на изпълнение на финансирането от Съюза

1. Финансирането от Съюза съгласно инструмента може да бъде предоставено под формите, предвидени във Финансовия регламент, по-специално:
 - а) безвъзмездни средства;
 - б) договори за възлагане на обществени поръчки за услуги или доставки;
 - в) възнаграждение на външни експерти; и
 - г) смесено финансиране.
2. Подпомагането съгласно инструмента може да се изпълнява също и съгласно правилата, приложими за Гаранцията за външна дейност, създадена по силата на Регламент (ЕС) 2021/947 (наричана по-нататък „Гаранцията за външна дейност“), и да допринася за обезпечаването на Гаранцията за външна дейност. Гаранцията за външна дейност подпомага също така операции въз основа на Решение 77/270/Евратом на Съвета ⁽¹⁷⁾.

Процентът на провизиране за дейностите на Гаранцията за външна дейност, за които допринася подкрепата съгласно инструмента, се определя на 9 %.

3. Процентът на провизиране се преразглежда на всеки три години от датата на прилагане на настоящия регламент.

Член 11

Допустими лица и субекти

1. Приоритет се дава на лица и субекти от присъединяващи се държави, държави кандидатки, потенциални държави кандидатки и държави в рамките на европейската политика за съседство. В процедури за възлагане на обществени поръчки, предоставяне на безвъзмездни средства или присъждане на награди за действия, финансирани съгласно инструмента, могат да участват международни организации, както и всички правни субекти с националност на следните държави или територии, или — в случай на юридически лица — действително установени в тези държави или територии:
 - а) държавите членки, бенефициерите по Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП Ш), създаден с Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП Ш) и договарящите страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство ⁽¹⁸⁾;
 - б) държавите партньорки в района на съседството, посочени в член 4, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/947;

⁽¹⁷⁾ Решение 77/270/Евратом на Съвета от 29 март 1977 г. за упълномощаване на Комисията да предоставя заеми по Евратом с цел подпомагане финансирането на атомни електроцентрали (ОВ L 88, 6.4.1977 г., стр. 9).

⁽¹⁸⁾ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

- в) развиващите се държави и територии, включени в списъка на получателите на официална помощ за развитие, публикуван от Комитета за подпомагане на развитието на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (наричан по-нататък „списъкът на получателите на официална помощ за развитие“), които не са членки на Г-20, и отвъдморските страни и територии по смисъла на Решение 2013/755/ЕС на Съвета ⁽¹⁹⁾;
- г) развиващите се държави, включени в списъка на получателите на официална помощ за развитие, които са членки на Г-20, и други държави и територии, когато съответната процедура се извършва в контекста на финансирано от Съюза съгласно настоящия регламент действие, в което те участват;
- д) държави, за които Комисията е установила реципрочен достъп до външно финансиране;
- е) държави — членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, в случай на договори, които се изпълняват в най-слабо развита държава или в тежко задлъжняла бедна държава, включени в списъка на получателите на официална помощ за развитие;
- ж) трети държави, в които се осъществяват дейностите съгласно предвиденото в отделните многогодишни индикативни програми, планове за действие или мерки.

Реципрочният достъп, посочен в първа алинея, буква д), може да бъде предоставен за ограничен срок от най-малко една година, когато дадена държава признае допустимост при равни условия за субекти от Съюза и от държави, които отговарят на условията за допустимост съгласно настоящия регламент. Комисията взема решение относно реципрочния достъп и неговата продължителност след консултация със съответната държава получателка или съответните държави получателки.

2. Всички доставки и материали, финансирани съгласно инструмента, може да произхождат от държавите и съгласно съответните условия, посочени в параграф 1.

3. Правилата, определени в настоящия член, не се прилагат и не създават ограничения във връзка с гражданството за физически лица, наети от или сключили договор по друг законен начин с отговарящ на условията за допустимост изпълнител или, когато това е приложимо, с подизпълнител.

4. За действия, които са съфинансирани от даден субект или са изпълнявани при пряко управление или непряко управление със субекти, посочени в член 62, параграф 1, буква в), подточки ii)–viii) от Финансовия регламент, се прилагат и правилата за допустимост на тези субекти.

5. Когато донори предоставят финансиране на доверителен фонд, създаден от Комисията или чрез външни целеви приходи, се прилагат правилата за допустимост от учредителния акт на този доверителен фонд или от споразумението с донора в случай на външни целеви приходи.

6. В случай на действия, финансирани и по инструмента, и по друга програма на Съюза, допустимите субекти по която и да било от тези програми се считат за допустими.

7. Правилата за допустимост, посочени в настоящия член, могат да бъдат ограничени по отношение на националността, географското местоположение или характеристиките на заявителите, или произхода на доставките и материалите, когато такива ограничения се изискват поради специфичното естество и целите на действието и когато те са необходими за неговото ефективно изпълнение.

8. За допустими могат да се приемат оферентите, заявителите и кандидатите от държави, които не отговарят на условията за допустимост, в случай на спешна нужда или липса на услуги на пазарите в съответните държави или територии, или в други надлежно обосновани случаи, в които прилагането на правилата за допустимост би направило осъществяването на дадено действие невъзможно или изключително трудно.

9. С цел насърчаване на местните способности, пазари и покупки се дава приоритет на местните и регионалните изпълнители, в случаите, в които Финансовият регламент предвижда възлагане въз основа на една оферта. Във всички други случаи участието на местните и регионалните изпълнители се насърчава съгласно съответните разпоредби от Финансовия регламент.

⁽¹⁹⁾ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

Член 12

Критерии, приложими към международното сътрудничество в областта на ядрената безопасност

1. Общото разбиране и реципрочното споразумение между третата държава и Общността по принцип се потвърждават чрез официално искане до Комисията. Това искане е обвързващо за съответното правителство.
2. Третите държави, които желаят да си сътрудничат с Общността, са страни по Договора за неразпространение на ядреното оръжие и имат влязъл в сила допълнителен протокол или са сключили споразумение за гаранции с МААЕ. Те изцяло се ангажират да спазват основните принципи за безопасност, установени в стандартите за безопасност на МААЕ, и са страни по съответните конвенции като Конвенцията за ядрена безопасност и Единната конвенция за безопасност при управление на отработено гориво и за безопасност при управление на радиоактивни отпадъци или са предприели стъпки, показващи твърдото им намерение за присъединяване към тези конвенции. В случай на активно сътрудничество това намерение ежегодно се подлага на оценка, като се вземат предвид националните доклади и други документи относно прилагането на съответните конвенции. Въз основа на тази оценка се взема решение относно продължаването на сътрудничеството. В случай на извънредна ситуация, при прилагането на тези принципи следва по изключение да се прояви гъвкавост.
3. С цел да се гарантира и следи за спазването на свързаните със сътрудничеството цели на инструмента, съответната трета държава приема оценката на предприетите действия. Тази оценка дава възможност за мониторинг и проверка на съответствието с договорените цели и може да бъде условие за продължаване на плащането на финансовия принос от Общността.
4. Сътрудничеството от страна на Съюза в областта на ядрената безопасност и сигурност по силата на настоящия регламент няма за цел да насърчава ядрената енергетика и следователно не може да се тълкува като мярка за насърчаване на тази енергия в трети държави.

Член 13

Бенефициери на сътрудничеството

1. Сътрудничеството по настоящия регламент е насочено към:
 - а) компетентните регулаторни органи в областта на ядрената безопасност и определените към тях организации за техническа поддръжка с цел да се гарантират техните технически умения и независимост и укрепването на регулаторната рамка в съответните области по отношение на ядрената безопасност и радиационната защита;
 - б) националните агенции, отговарящи за безопасното управление на радиоактивни отпадъци, с цел да се даде възможност за тяхната категоризация, регистрация, отчетност и безопасно съхранение;
 - в) всички заинтересовани страни с ресор на държавна система за отчитане и контрол на ядрените материали с цел установяването на ефикасни и ефективни гаранции;
 - г) операторите на ядрени електроцентрали — в изключителни случаи, ограничени до изпълнението на препоръката от партньорската проверка на оценката на риска и безопасността (стрес тестове), провеждана от ENSREG.
2. Посочените в член 2, параграф 1 цели се изпълняват по-специално посредством следните мерки:
 - а) подобряване на регулаторните рамкови процедури и системи;
 - б) създаване на ефективни договорености за предотвратяване на аварии с радиологични последици, включително аварийно облъчване, както и смекчаване на такива последици, в случай че възникнат;
 - в) разработване и изпълнение на стратегии и рамки, методики, технологии и подходи за отговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци;
 - г) подкрепа за осигуряване на безопасността на ядрените инсталации и обекти по отношение на практическите защитни мерки, предназначени да намалят съществуващите свързани с радиацията рискове за здравето на работниците и на населението;

- д) разработване и изпълнение на стратегии и рамки за извеждането от експлоатация на съществуващи ядрени инсталации, за възстановяване на околната среда на бивши ядрени обекти и бивши уранодобивни обекти и за събиране и управление на потънали в морето радиоактивни предмети и материали;
- е) създаване на необходимата регулаторна рамка, методики, технологии и подходи за прилагането на ядрените гаранции, включително с оглед на доброто отчитане и контрол на дялящите се материали на държавно равнище и на ниво оператор;
- ж) подкрепа за обучението на персонала;
- з) в изключителни случаи, ограничена доставка на оборудване за оператори на ядрени електроцентрали, както е посочено в параграф 1, буква г).

В конкретни, надлежно обосновани случаи, мерки, отнасящи се до първа алинея, буква а), се изпълняват в сътрудничество между операторите и/или компетентните организации на държавите членки и с операторите в трети държави на ядрени инсталации съгласно определението в член 3, параграф 1 от Директива 2009/71/Евратом.

Член 7, параграф 3 не се прилага за мерките, отнасящи се до първа алинея, буква з) от настоящия параграф.

Член 14

Наблюдение, докладване и оценка

1. Наблюдението, докладването и оценката се извършват в съответствие с член 41, параграфи 2, 4, 5 и 6 и член 42 от Регламент (ЕС) 2021/947.
2. Постигането на целите на инструмента се измерва въз основа на следните показатели и тяхното въздействие върху ядрената безопасност, радиационната защита и прилагането на ефикасни и ефективни гаранции за ядрените материали:
 - а) правните и регулаторните актове, които са изготвени, въведени и/или преразгледани, като се вземат предвид най-високите стандарти за ядрена безопасност;
 - б) проектирането, концепцията и проучванията за осъществимостта, свързани със създаването на съоръжения в съответствие с най-високите стандарти за ядрена безопасност; и
 - в) резултатите от мерките за подобряване на ядрената безопасност, радиационната защита и ефикасни и ефективните гаранции, основани на най-високите стандарти за ядрена безопасност, радиационна защита и ядрени гаранции, включително резултатите от международни партньорски проверки на ядрените съоръжения.

ДЯЛ III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 15

Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета на Европейския инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от същия регламент.

Член 16**Информация, комуникация и видимост и дерогация от изискванията за видимост**

По отношение на информацията, комуникацията и видимостта, свързани с целта, посочена в член 3, и на дерогацията от изискванията за видимост се прилагат съответно членове 46 и 47 от Регламент (ЕС) 2021/947.

Член 17**ЕСВД**

Настоящият регламент се прилага в съответствие с Решение 2010/427/ЕС.

Член 18**Отмяна**

Регламент (Евратом) № 237/2014 се отменя.

Член 19**Преходни разпоредби**

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или промяната на действията, предприети съгласно Регламент (Евратом) № 237/2014, който продължава да се прилага за тези действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за инструмента може да покрива и разходите за техническа и административна помощ, необходими за да се гарантира преходът между инструмента и мерките, приети съгласно Регламент (Евратом) № 237/2014.
3. Финансовият пакет за инструмента може да покрива разходи, свързани с изготвянето на нормативната уредба, която е последваща по отношение на настоящия регламент.
4. Ако е необходимо, в бюджета на Съюза може да се записват бюджетни кредити след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 6, за да се осигури възможност за управлението на действията, неприключили до 31 декември 2027 г.

Член 20**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2021 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 27 май 2021 година.

За Съвета
Председател
P. SIZA VIEIRA